

LIBRARY DEPT. OF EXTERNAL AFFAIRS
MINISTÈRE DES AFFAIRES EXTÉRIEURES

LIBRARY E A / BIBLIOTHÈQUE A E
3 5036 01030083 1

CANADA VANDAAG

Quebec zei „nee” tegen het separatisme

Zeggenschap over bodemschatten helpt nieuwe politieke beeld bepalen

Dinsdag 20 mei 1980 werd een der meest dramatische verkiezingsresultaten in de Canadese geschiedenis een feit. Op een der mooiste lentedagen van dit jaar was een record aantal kiezers (84%, d.w.z. ruim 7% meer dan bij de provinciale verkiezingen van 1976 die een einde maakten aan het bewind van de liberale premier Robert Bourassa) naar de stemlokalen gekomen van Quebec. Zij gaven daarmee gehoor aan de hartstochtelijke oproep van de huidige premier en oprichter van de Parti Québécois, René Lévesque, die aan een referendum de volmacht wilde ontnemen om met „de rest van Canada” te onderhandelen over de politieke soevereiniteit van deze Franstalige provincie waardoor dan slechts een economische band met de rest van Canada zou blijven bestaan.

Lévesque loste daarmee zijn tijdens de verkiezingsstrijd van 1976 uitgesproken belofte in, de kiezers zelf rechtstreeks binnen vijf jaar over deze brandende kwestie te laten beslissen. De uitslag bezorgde Lévesque de teleurstelling van zijn leven. Nog geen uur na het sluiten van de stembureaus becijferde Radio Canada reeds met de grootst mogelijke zekerheid, dat ruim 2 miljoen Quebecers – rond 60% van het kiezerskorps – het duidelijk oneens waren met het separatistische streven van hun premier.

Deze doorbraak tekende zich over de hele linie af. Zelfs in zijn eigen kiesdistrict Taillon kwam Lévesque niet verder dan 51% van het aantal uitgebrachte stemmen.

Zijn opponent Claude Ryan, wiens liberale partij het afwijzende federale standpunt vertegenwoordigde, scoorde zelfs in vrijwel alle Franstalige kiesdistricten een gemiddelde van 57%. In de Engelstalige kiesdistricten noteerden de liberalen dikwijls meer dan 80%. In het gebied ten westen van Montreal werd het „Ja” van Lévesque letterlijk door de „Nee”-stemmers weggevaagd.

Verdere bestudering van de cijfers wees uit, dat minstens de helft van het Franstalige deel van de bevolking geen gehoor had gegeven aan het door Lévesque gedane beroep op algemene solidariteit.

Premiers van andere provincies toonden zich in hun eerste commentaren tevreden met het vertrouwen van de québécois in de Canadese gemeenschap. Maar tevens gaven zij te kennen, dat er eerst nog andere problemen zullen moeten worden opgelost tussen de federale en provinciale regeringen alvorens de op stapel staande eigen „Canadese” grondwet naar ieders tevredenheid zal kunnen worden aanvaard.

De leider van de liberale partij in Quebec begroet Premier Trudeau in Montreal op de dag van het referendum, 20 mei j.l.

Inhoud

Quebec zei „nee” tegen het separatisme	1
Telidon	6
Actualiteiten	8